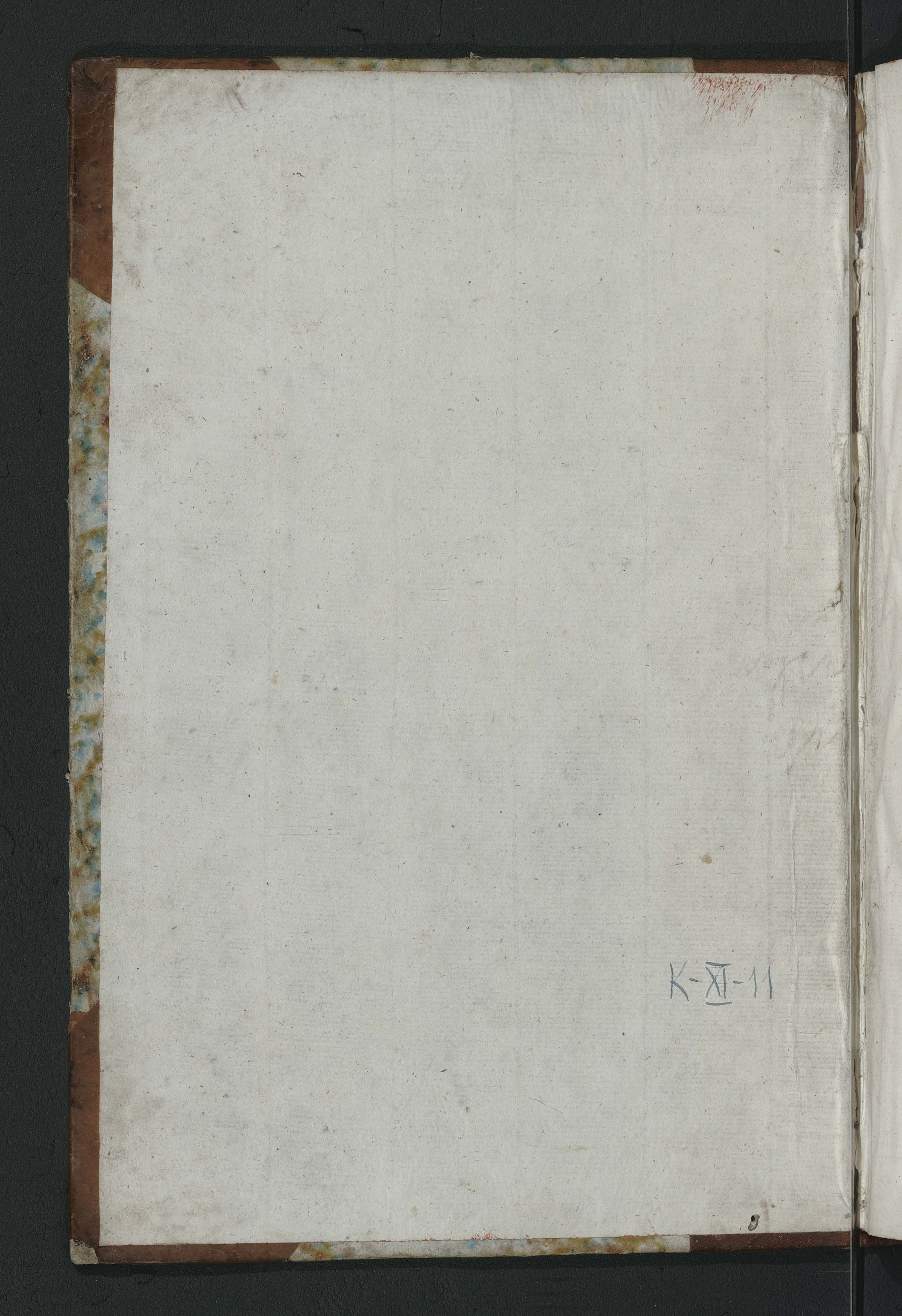
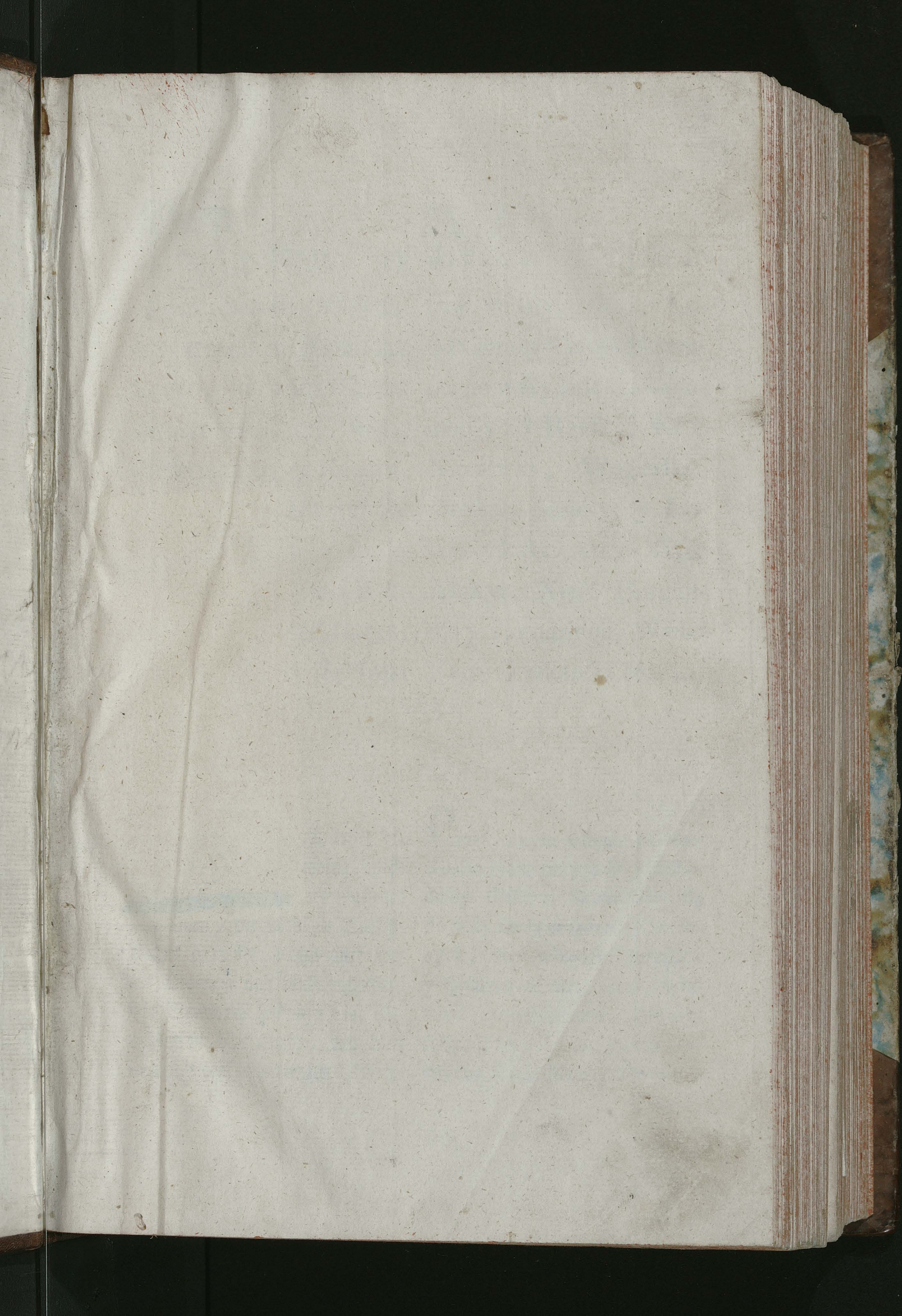
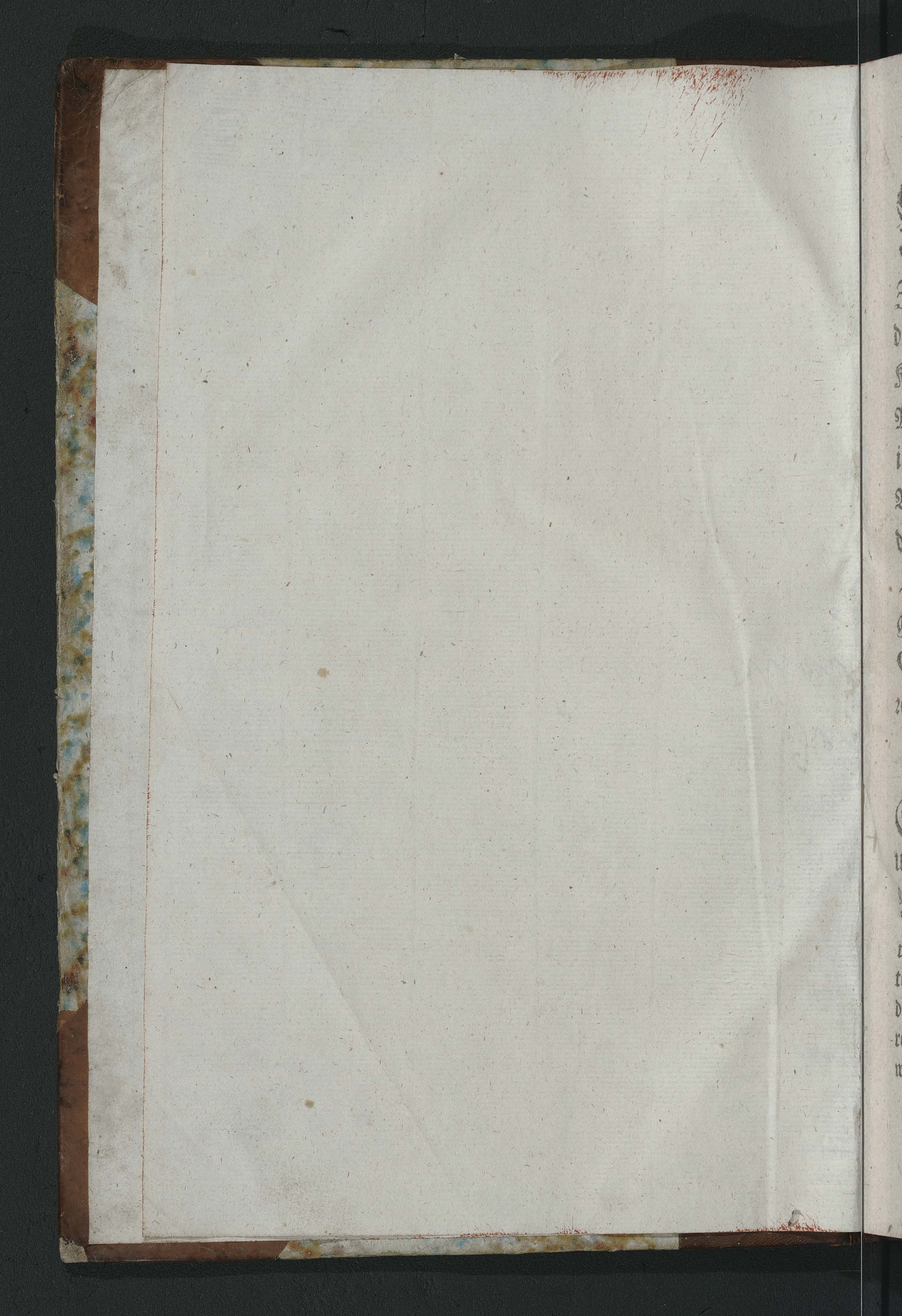

Wir Franz der Zweyte, von Gottes Gnaden erwählter römiſcher Kaiſer, zu allen Zeiten Mehrer des Reichs, König in Germanien, zu Hungarn, Böheim, Galizien und Lodomerien, ꝛc. Erzherzog zu Oeſterreich, Herzog zu Burgund und zu Lothringen, Großherzog zu Toskana ꝛc. ꝛc.

MY FRANCSZEK WTORY Z BOŻEY ŁASKI OBRANY CESARZ RZYMSKI, PO WSZYSTKIE CZASY POMNOŻYCIEL RZESZY, KROL NIEMIECKI, WĘGIERSKI, CZESKI, GALLICYI I LODOMERYI ETC. ARCY-XIĄŻE AUSTRYI XIĄŻĘ BURGUNDYI Y LOTHARYNGII, WIELKI XIĄŻE TOSKANSKI ETC. ETC.

Die Erbauung der Welt, durch Beyſpiele reiner Sitten und chriſtlicher Tugenden, als der für Religion und Staat wichtige Entzweck, welchen die katholiſche Kirche bey Einſetzung und Beſtätigung der geiſtlichen Orden im Geſichte hatte, läßt ſich nur alsdann mit gegründeter Hoffnung erwarten, wenn diejenigen, welche ſich dem Kloſterleben widmen, den Umfang und die Schwere der Pflichten, die ſie auf ſich

Przykłady nieſkażonych obyczaiów i cnót chrześciańſkich, iakoteż ów tak wielki zamiar dla ſtanu i Religii, który Kościoł Swięty Katolicki w czasie uſtanowienia Zakonów duchownych i onychże utwierdzenia w naiſtotnieyſzey miał uwadze, wtedy tylko ſłuſznie obiecywać ſobie można, iż one ſtaią się zbudowaniem dla Świata, gdy ci, którzy ſię na życie Klasztorne poświęcaią, wielkość

nehmen, genauer kennen, den Werth der Aufopferungen, die sie machen, zu schätzen, ihre Kräfte und Standhaftigkeit dagegen zu prüfen, und hauptsächlich die Unwiderruflichkeit eines Schrittes zu erwägen fähig sind, der keine Rückkehr gestattet, aber oft mit einer fruchtlosen Reue das Unglück eines ganzen Lebens, nicht selten Unordnungen und Aergernisse nach sich zieht, die den klösterlichen Stand in den Augen der Welt, geringschätzig machen. Die Sorgfalt für die Ehre der Religion nicht weniger, als die Sorgfalt für das Glück Unserer Unterthanen in Westgalizien, legt Uns daher die Verbindlichkeit auf, vorzubauen, damit bey einem so wichtigen Entschlusse der Uebereilung oder Verleitung so wenig, als möglich, Platz gelassen, die Bestimmung zum Klosterleben also demjenigen Alter vorbehalten werde, in welchem die Menschen, nach dem Laufe der Natur, zur ernsten Ueberlegung und Selbstbeurtheilung reif sind, und welches die Gesetze, selbst zur Giltigkeit minder wichtiger bürgerlicher Handlungen vorzuschreiben, für nothwendig erachten.

obowiązków na siebie przybieranych w swym całym ograniczeniu poznać, czynione z siebie ofiary w przynależytym mieć szacunku, tudzież nad siłami wytrwania, i swą stałością zastanowić się, a mianowicie niezwrótność przedsięwziętego kroku dobrze rozważyć zdołaią, który iuż potym niemogąc bydź odwołanym, żal nadaremny, i nieszczęśliwość na całe życie, a nawet nieprzyzwoitości i zgorszenia, stan zakonny w obliczu Świata upodlaiące, za sobą częstokroć przynosi. Troskliwość zatym o cześć dla Religii przyzwoitą, tudzież staranie się o uszczęśliwienie naszych Zachodnio Galicyiskich Poddanych, wkłada na nas obowiązek zapobieżenia temu, ażeby co się tyczy Determinacyi tak wielkiey wagi, popędliwość i uwiedzenie ile możności uchylone, a rezolwowanie się na życie Klasztorne temu wiekowi zachowane było, w którym ludzie podług biegu samey natury, rzeczy doskonale rozważyć, i siebie samych miarkować zdołaią, to iest wiekowi temu, który nawet ustawy dla osiągnienia ważności innych czynności Cywilnych prze-

In dieser Absicht verordnen Wir für **Westgalizien**:

Erstens, daß vor Erreichung des vollen vier und zwanzigsten Jahres, niemand weder als Priester noch Laybruder, ingleichen weder als Chor- noch Layschwester, die Ordensprofession oder die unwiderruflichen feyerlichen Ordensgelübde abzulegen befugt, von genauer Befolgung dieser Vorschrift auch kein geistlicher Orden von jedwedem Ritus, was derselbe übrigens für eine Einrichtung haben möge, oder welche Befreyung oder Begünstigung er dagegen anführen zu können glaubte, ausgenommen seyn soll. Und ob Wir gleich

Zweytens, in Ansehung der Zeit, da jemand in einen geistlichen Orden eintreten kann, nichts bestimmen, so wollen Wir dennoch, daß, wenn ein in jüngeren Jahren angenommener Kandidat oder eine Kandidatinn, vor Ablegung der Profession, mithin vor Vollendung des 24ten Jahres, wieder auszutreten gedenket, der Orden weder Kost-

pisać za rzecz potrzebną uznaią.

Tym więc zamiarem dla Galicyi Zachodniey rozporządzamy:

Popierwsze: ażeby przed osiągnieniem zupełnym Lat dwudzieſtu czterech, Nikt na Xiędza ani Laika, również ani na Zakonnicę do choru należącą, lub Sioſtrę, Profeſsyi ſkładać, ani uroczyſtych ślubów zakonnych, które więcey odwołanemi bydź niemogą, czynić niebył mocen, niemniey, ażeby żaden w powſzechności Zakon duchowny, iakąkolwiek organizacyą, lub mniemane co do tego punktu uwolnienie, lub inne Przywileia maiący, od nayściśleyſzego zachowania ninieyſzego przepisu bynaymniey wyłączonym niebył. A chociaż

Powtóre: Niewzględem czasu nieuſtanawiamy, w którym kto do Zakonu Duchownego wſtępować może, chcemy iednak, aby Kandydat lub Kandydatka w młodſzym wieku może przyięta, ieśliby przed złożeniem Profeſsyi, a zatym przed zupełnym dojściem do Lat 24. znowu wyſtąpić umyślił lub umyśliła, Zakon

geld für die Zeit seines oder ihres Aufenthalts in dem Kloster zu fordern, noch sonst sich unter was immer für einen Namen, etwas zu paktiren oder zuzueignen befugt sey. Sollte nun

Drittens, eine Ordensobrigkeit oder geistliche Gemeinde, gegen diese Vorschrift, jemanden vor Vollendung des 24ten Jahres zur Ablegung der Profession zulassen, so soll bey güterfähigen Orden, für jeden Kandidaten die Provinz überhaupt, oder wenn die Annehmung oder die Profession ad locum geschehen ist, das Ordenshaus insbesondere unmittelbar in eine Geldstrafe von 3000 Gulden Rheinisch verfallen seyn, welche zur Verpflegung der Armen gewidmet, und von Unserem Fiskus sogleich, mit Sperrung der Temporalien und andern ordnungsmässigen Zwangsmitteln, auf Unkosten der Uebertreter, einzutreiben sind; wovon dann derjenige, welcher allenfalls vor der geschehenen Uebertretung die Anzeige gemacht, jedesmahl den dritten Theil zu empfangen haben wird.

od takowey występuiącey osoby ani pieniędzy za dany stół w ciągu czasu przebywania w Klasztorze domagać się, ani pod innym iakimkolwiek tytułem ugody czynić, lub sobie co przywłaszczać prawa mieć niebędzie. Gdyby tedy

Potrzecie: Zwierzchność Zakonna lub Zgromadzenie duchowne, kogo przed skończeniem 24go Roku do złożenia Professyi przeciwko ninieyszemu przepisowi przypuściła, Prowincya na ten czas w powszechności za każdego Kandydata co się tyczy tych Zakonów, które Dobra posiadać mogą, lub też Dóm Zakonny w szczególności, gdy przyięcie lub Professya z przywiązaniem oneyże do mieysca nastąpiła, karze pieniężney 3000. zł. Ryń. podpadnie, która to kara na sustentacyą ubogich przeznaczona, i natychmiast przez Fisk nasz zasekwestrowaniem dochodów (Temporalium) i użyciem innych do tego celu stosownych podług przepisu srzodków przymuszaiących, na koszta wykraczaiących przeciwko ninieyszey ustawie pozyskana zostanie, a z tey trzecia część na tego spadać powinna, który o

Bei

Bei den Mendikanten, welche lediglich von Almosen leben, soll die Zulassung zur Profession vor dem gesetzlich bestimmten Alter, durch das Verboth der nächstkommenden Sammlung bestraft werden.

Außer dem aber ist der oder die wider das Verboth früher zugelassene Profeß, da derselben gegen die Vorschrift des Gesetzes abgelegtes Gelübde ohnehin keine Gültigkeit haben, sogleich aus dem Kloster zu entlassen, wohin sie nicht eher wieder zurückkehren können, bis sie ihrer Seits die vorgeschriebene Volljährigkeit erreicht, der Orden aber seiner Seits in Ansehung des Pönalis, ganz Genüge geleistet hat. So lang demnach

Viertens, die Profession nicht in dem gesetzlich vorgeschriebenen Alter abgeleget wird, bleibt die in einen Orden getretene Person immer weltlich, und genießt in dieser Eigenschaft alle Wohlthaten der weltlichen Rechte, und zwar dergestalt, daß bey etwann erfolgender

nastąpionym wykroczeniu przyzwoite uczyni doniesienie.

Co się tyczy Mendykantów, z iałmużny szczególnie żyiących, przypuszczenie do Profesyi przed osiągnieniem wieku prawem postanowionego, ukarane będzie inhibicyą zaraz zą naybliższym Zgromadzeniem.

Oprócz tego zaś osoba przeciwko ninieyszemu zakazowi wcześniey do Profesyi przypuszczona, którey złożony przeciw ustawie ślub ponieważ oprócz tego żadney niestanowi ważności, z Klasztoru natychmiast wypuszczona bydź powinna, do którego nieprędzey powrócić będzie mogła, aż póki przepisaney nieosiągnie wieloletności, i póki Zakon z swoiey strony nieuczyni zadosyć karze, która ninieyszym przepisem wymierzona iest. Jak skoro zatym.

Poczwarte: Profesya nie w tym wieku, który ustawą przepisany iest, złożona zostanie, osoba, która do Zakonu wstąpiła, iest zawsze osobą świecką, i wszelkie dobrodzieystwa z praw Świeckich pochodzące, w takowym iey stanie służyć oney maią, takdale-

Rückkehr in den weltlichen Stand, alles was dem Orden unter was immer für einem Namen, in Ansehung des Austretenden zu Theil geworden, ohne die mindeste Einwendung, an diesen zurückzugeben, und ein gleiches auch auf den Fall, wenn eine solche Person während ihres klösterlichen Aufenthalts stürbe, gegen die rechtmässigen Erben derselben zu beobachten seyn wird. Wir verordnen ferners

Fünftens, für den Fall, da ein Stift oder Kloster einen Kandidaten aus einer fremden Diözese aufnehmen will, daß nach der in Unsern übrigen Erbstaaten in Ansehung der Kandidaten des Weltpriesterstandes von jeher bestehenden Beobachtung, die Stifts- oder Ordensvorsteher einen Kandidaten aus einem andern Kirchsprengel aufzunehmen, nicht anders befugt seyn sollen, als wenn derselbe, nebst den Zeugnissen über seine vorgeschriebenen Studien und anständigen Sitten, zugleich die bischöfliche oder sogenannte Ordinariats-Entlassung in das bestimmte Stift oder Kloster beygebracht haben wird. Da Wir übrigens

ce; iż za powrótem może nastąpionym na Swiat, wszystko to, cokolwiek na Zakon z przyczyny występuiącego spadło, bez naymnieyszey sprzeczki onemuż na powrót oddano bydź powinno, co także względem prawych Sukcessorów zachować będzie należało w tym razie, gdyby takowa osoba w czasie przebywania swego w Klasztorze z tym się rozstała Swiatem. Niemniey czyniemy nasze rozporządzenie, ażeby

Popiąte: W tym przypadku: gdzieby iakowy Fundusz lub Klasztor którego Kandydata z obcey Diecezyi przyiąć chciał, takowego podług zwyczaiu w naszych innych Państwach dziedzicznych co do Kandydatów do stanu Swiecko-Duchownego aspiruiących będącego, z inney Juryzdykcyi Kościelney Przełożeni nad Funduszem lub iakiego Zakonu nieinaczey przyiąć mogli, aż pókiby tenże oprócz Swiadectw względem nauk przepisanych i swey obyczayności, zarazem uwolnienia od Biskupa czyli tak zwaney Dimissyi à Loci Ordinario do wyznaczonego Funduszu lub Klasztoru nieprzyniosł i nie okazał. Na ostatek

Sechs-

Sechſtens, Uns zwar verheißen, daß die geiſtlichen Orden dieſe nebſt ſo vielen andern heilſamen Wirkungen, ſelbſt auf die Erhaltung ihrer Ehre und Achtung abzielende Vorſchrift in vollem Maße pflichtſchuldigſt beobachten werden; ſo wollen Wir jedoch, zu mehrerer Befeſtigung derſelben, hiermit ausdrücklich gebothen haben: daß die wider einen der obigen Punkte zum zweyten Mahle vorſetzlich handelnde Ordensobrigkeit ihrer obrigkeitlichen Würde verluſtig, auch zur Verwaltung eines obrigkeitlichen Amtes für immer unfähig ſeyn ſoll.

Poſzóſte: Chociaż ze wſzech miar ſpodziewamy ſię, iż Zakony duchowne ninieyſze przepisy, które oprócz wielu innych zbawiennych ſkutków do utrzymania ich własney sławy i wziętości dążą, z nayściśleyſzym dopełnieniem ſwego obowiązku one zachować nieomieſzkaią, dla tym więkſzego iednak onychże utwierdzenia ninieyſzemi wyraźnie przykazuiemy, ażeby Zwierzchność Zakonna naprzeciw iakiemu z powyżſzychſzczegułów za powtórzonym razem umyślnie wykraczaiąca, z ſwey doſtoyności zwierzchniczey złożona, i do ſprawowonia Urzędu Zwierzchności za niezdatną na zawſze uznana zoſtała.

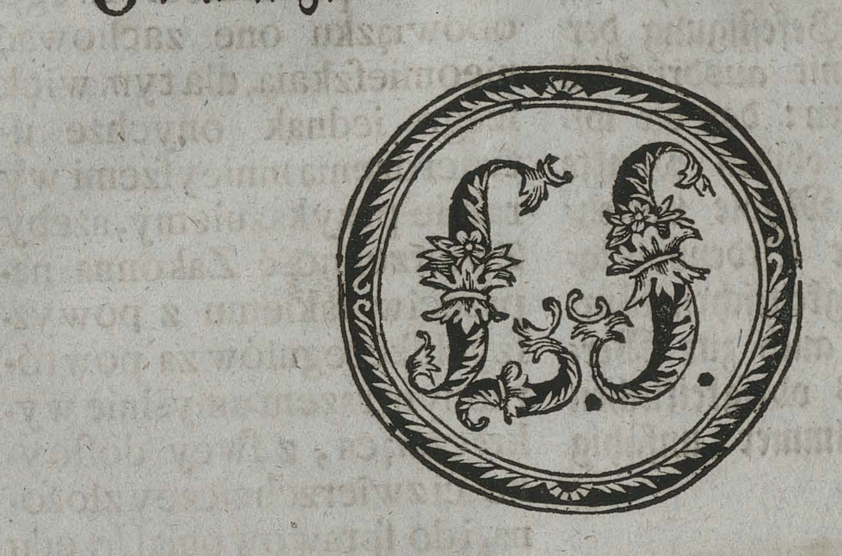
Demnach wird Unſerm Weſtgaliziſchen Landesgubernium, den Kreisämtern, Fiskalen und andern Beamten obliegen, auf die genaueſte Vollziehung dieſer Verordnung ein wachſames Auge zu tragen, und werden dieſelben hiermit angewieſen, die wider beſſeres Verhoffen dennoch zu ihrem Kenntniſſe gelangenden Uebertretungsfälle jedesmahl beſtimmt, und mit allen Umſtänden an Unſer kaiſerl. königl. Direktorium zu berichten.

Obowiązkiem zatym będzie Zachodnio Galicyiſkich Rządów naſzych Kraiowych, Urzędów Cyrkularnych, Fiſkalnych i innych Officyaliſtów naypilnieysze mieć oko na iak nayściśleyſze wykonanie ninieyſzego rozporządzenia, którym się zaleca, ażeby o przeſtąpieniach nad wſwelkie ſpodziewanie przecie wydarzyć się mogących, iak tylko o nich powezmą wiadomość za każdym razem dokładnie, i z wſzelkiemi okolicznościami do naſzego C. K. Dyrektorium donoſili.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien, den ersten May 1797, Unserer Regierung im sechsten Jahre.

Dan w Stołecznym y Rezydencyonalnym Mieście Naszym Wiedniu dnia 1. Maja 1797, Panowania Naszego Szóstego Roku.

Franz.

Procopius Comes à Lazanzki,
Regis Bohiæ Supus & A. A. prmus Cancius.

Ad Mandatum Sacræ Cæs. Regiæ
Majestatis proprium
Franz Anton von Kranzberg.

